

Tõnis Saarts:patriarhaalse ühiskonna ohvrid

www.mees.eu/artikkel/tonis-saartspatriarhaalse-uhiskonna-ohvrid.html

Eestlastele meeldib mõelda, et Eesti on sooliselt võrdsuslik ühiskond. “Näe, meie keeleski ju puudub sugu”, armastatakse näiteks tuua.

Ma ei tea, kust selline enesepettus tuleneb? Kas inimesed üldse ei jälgi, mis ühiskonnas ja meedias toimub? Kas ei märgata, kuidas igal sammul käib sooliste stereotüüpide taastootmine ja kinnistamine nii avalikkuses, kui muudes elusfäärides. Õige eesti mees peab olema ikka hästi-teeniv, edukas, jõuline, agressiivne, jne. Naine aga kenake blondiin - meeste varju jääv väike tegija. Eesti tänavapiltki järgib tüüpilise patriarhaalse ühiskonna mustreid: mida enam naised oma välimuse eest hoolitsevad ja seda tähtsustavad, seda enam, järelikult, sõltub nende edu selles ühiskonnas meeste heakskiidust. Mida vähem mehed oma välimuse eest hoolitsevad, seda enam läbivad seda ühiskonda patriarhaalsed väärtused: ükskõik, milline ka mees välja ei näeks, põhiline, et tal oleks pappi ja uhke auto.

Kõige kurvem on aga asja juures see, et patriarhaalse, soolisi stereotüüpe pidevalt taastootva ühiskonna suurimaks ohvriks on mehed ise.

Eesti meeste lühike eluiga, halvnevad tervisenäitajad, poiste varajane koolist väljalangemine - see kõik on meile ju hästi teada. Need on tüüpilised patriarhaalse ja ülimateeristliku ühiskonna viljad.

Samuti painutab eesti meest pidev stress, sest mitte kõik ei suuda olla Sõõrumaa-taolised. Tüüpiline eesti isa jääb tihti oma lastele kaugeks ja võõraks, kuna eduühiskonnas ei väärtustata eriti ei isadust, lapsi ega kodu, vaid palganumbreid ja sellest tulenevat ühiskondlikku prestiiži. Vähemedukate ja hammasrataste vahele jäänute hulgas süveneb alkoholism, kuna kusagil peab olema võimalus veidigi ülepea kasvavaid pingeid maandada...

Kurb on see, et enamusi neid teemasid peaaegu, et ignoreeritakse, sest eesti mees ei saa ju olla haige, nõrk, tundlik, rumal, saamatu...

Võtame näiteks kõige muretegevama teema – eesti meeste eluea ja tervisenäitajatega seotud probleemid. Kus on laiem ühiskondlik debatt sellel teemal? Jah, vahel mõni arst kirjutab sellest leheveergudel, aga see jääb muus meediamüra üsna tähelepanuta. Kus on poliitikal, mis püüaks nendele teemadele lahendusi pakkuda? Kas käimasolevas valimiskampanias tõstatub see teema? Kus on laiemad uuringud ja analüüsid, mis püüaksid välja selgitada antud muretegevate tendentside sügavamaid põhjusi? Just sotsiaalseid põhjusi, mitte ainult meditsiinilisi? Neid pole ja ei saagi olla, kuna sotsioloogid tegelevad meil ju hoopis meelsamini naisuurimusega. Ühesõnaga, Eesti mees ja tema probleemid ei lähe suurt kellelegi korda: ei poliitikutele, ei sotsiaalteadlastele, ei arvamussliidritele.

Üli-materiaalsetel väärtustel põhinev eduühiskond ei saa olla meestesõbralik. Selline illusioon on enesepettus, mille eest me maksame järjest rängemat lõivu. Eesti on väga meeste-vaenulik ühiskond ja ühiskond, kus seda ei taheta või ei osata märgata.